

WYTYCZNE DOTYCZĄCE POBIERANIA PRÓBEK OSADU CZYNNEGO

Próbki ścieków należy pobierać przestrzegając przepisów BHP

Podczas pobierania próbek należy zachować ostrożność używając zawsze m.in. rękawiczek jednorazowych, preparatów do dezynfekcji rąk, masek itp.

W miejscach w których ryzyko wystąpienia niebezpieczeństwa jest wysoce prawdopodobne: np. przy kontakcie z ogniem uważać aby się nie poparzyć, a przy głębokich zbiornikach by nie dopuścić do utonięcia.

Należy stosować się do wytycznych zawartych w instrukcjach BHP, właściwych dla obiektów oraz maszyn i urządzeń, w obszarze których dokonuje się pobierania.

W sytuacjach, gdy pobieranie musi być prowadzone blisko źródła silnego zanieczyszczenia, czynności powinny być wykonywane, jeżeli jest to możliwe od strony zewnętrznej.

1. Rodzaje próbek

- **Próbka jednorazowa** – próbka o określonej objętości pobierana jednorazowo w określonym punkcie pobierania próbek.
- **Próbka złożona** – próbka przygotowana poprzez zmieszanie próbek jednorazowych o określonej objętości.

2. Miejsce pobrania

Jest to obszar w obrębie którego zlokalizowany jest punkt pobierania próbek (np. adres, nr działki ewidencyjnej).

3. Naczynia do pobierania próbek

Klient pobierając próbki ma możliwość wypożyczenia pojemników z Laboratorium Badań Środowiskowych. Na własną odpowiedzialność może również zaopatrzyć się we własne pojemniki szklane i/lub plastikowe na próbki, w zależności od zakresu badań.

4. Pobieranie próbek

Próbki osadu czynnego podlegają analizie hydrobiologicznej i badaniom fizykochemicznym. Należy je pobierać z komory napowietrzania, w miejscu możliwie jak najbardziej miarodajnym dla całości osadu, tam gdzie osad czynny jest dobrze wymieszany. Nie może to być bezpośrednie sąsiedztwo urządzeń napowietrzających, jak również miejsca zastoju osadu. Istotna jest również głębokość, z jakiej pobiera się materiał. Najlepiej jest pobrać próbki ze strefy środkowej, a nie z dna lub samej powierzchni zbiornika.

Przystępując do pobierania należy:

- 1) określić warunki środowiskowe: opady, stopień zachmurzenia,
- 2) przygotować odpowiednio oznakowane pojemniki/butelki na próbki,
- 3) dokonać niezbędnych zapisów w protokole pobierania próbek (formularz F. PO/LBS/15-02),
- 4) pobrać próbkę/próbki przy użyciu wiadra, czerpaka lub butelki z szerokim otworem,
- 5) następnie napełnić butelki do około $\frac{3}{4}$ ich wysokości, aby po zamknięciu zapewnić organizmom żywym znajdującym się w osadzie zapas powietrza na czas transportu,
- 6) sprawdzić temperaturę pobieranego medium (jeśli jest to możliwe),
- 7) niezwłocznie umieścić pobierane próbki np. w termotorbie,
- 8) próbki dostarczyć w jak najkrótszym czasie do laboratorium.

5. Transport próbek

Transport próbek do badań powinien odbywać się przy użyciu torby chłodniczej wypełnionej lodem lub kompresami żelowymi w celu zabezpieczenia próbek przed zmianami.

Pobrane i identyfikowalne próbki muszą być dostarczone do laboratorium w jak najkrótszym czasie z wraz kompletem dokumentów.

Dobra praktyka próbkobrania zakłada że:

NIE NALEŻY	NALEŻY ZAWSZE
<ul style="list-style-type: none">Umieszczać wkładów z lodem w bezpośrednim kontakcie z próbkami w celu uniknięcia ich zamrożenia,nie przewozić razem w jednej torbie chłodniczej próbek ścieków z wodami, ciepłymi z zimnymi itp.,umieszczać pobranych próbek w sąsiedztwie wylotów gazów spalinowych z silnika itp.	<ul style="list-style-type: none">chronić próbki przed światłem słonecznym,zadbać, aby w czasie transportu nie wzrosła temperatura pobranych próbek poprzez umieszczenie ich bezpośrednio po pobraniu w termotorbach,temperatura środowiska otaczającego próbki podczas transportu powinna mieścić się w zakresie temp. $5 \pm 3 \text{ C}^\circ$ (dotyczy próbek mikrobiologicznych wody).

Jeśli czas transportu jest dłuższy niż 6-8 godzin – trzeba to zapisać w Protokole pobierania próbek i zapewnić monitorowanie temperatury wewnątrz termotorby.

Wszelkich dodatkowych informacji udziela Kierownik Laboratorium Badań Środowiskowych telefonicznie lub w bezpośrednim kontakcie.

Dane kontaktowe:

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w Koninie

LABORATORIUM BADAŃ ŚRODOWISKOWYCH

Rumin 11B; 62-500 Konin tel.. 63/240-39-88

**LABORATORIUM NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA POBIERANIE I WARUNKI
TRANSPORTU PRÓBEK DOSTARCZANYCH PRZEZ KLIENTA**